

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Lene Paikjær Jensen
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

DANSKE
REGIONER

05-05-2010
Sag nr. 10/1046
Dokumentnr. 21993/10
Mikkel Lambach
Tel. 35298212
E-mail: Mla@regioner.dk

Danske Regioners udtalelse vedrørende vold mod personalet i psykiatrien

Som led i besvarelsen af spørgsmål 471 fra Folketingets Sundhedsudvalg er Danske Regioner blevet anmodet om at redegøre for, hvorfor antallet af voldelige overfald på personalet på landets psykiatriske sygehuse er steget dramatisk fra 2002 til i dag.

Danske Regioner har til besvarelsen indhentet bidrag fra regionerne. For bidragene gælder, at kun Region Nordjylland har kunnet levere data tilbage til 2002. De øvrige regioners bidrag omhandler alene perioden efter regionsdannelserne i 2007. Årsagen hertil skal findes i, at regionerne først efter regionsdannelsen har haft mulighed for at implementere fælles voldspolitikker og dertilhørende registreringspraksis.

Med afsæt i regionernes bidrag vil Danske Regioners udtalelse omhandle 3 forhold: voldspolitik og registreringspraksis, den faktuelle udvikling samt nogle bud på forklaringer.

Voldspolitik og registreringspraksis

Der kan samlet set konstateres et øget fokus på vold og trusler om vold. Det betyder, at regionerne har fastlagt voldspolitikker og fælles retningslinjer for, hvorledes de psykiatriske afdelinger skal registrere vold og trusler herom. På det grundlag har de enkelte regioner opnået bedre muligheder for at sætte ind og imødegå vold.

Regionernes voldspolitik og registreringspraksis fastlægges af regionerne selv. Det betyder, at nogle regioner registrerer alle hændelser om vold eller

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

trusler om vold. Andre regioner registrerer kun tilfælde, hvor den berørte medarbejder har følt sig truet, og der indgår således en subjektiv tolkning.

Side 2

Regionerne skal i henhold til arbejdsskadelovgivningen registrere alle arbejdsulykker, der medfører fravær. Arbejdsulykker uden fravær er ikke anmeldelsespligtige, men flere regioner registrerer dem alligevel.

Data

Variationen i, hvad regionerne registrerer af voldsepisoder afspejler sig i de indsendte data.

Region Hovedstaden registrerede i:

- 2008 85 voldsrelaterede arbejdsskader, hvoraf 51 førte til fravær
- 2009 118 voldsrelaterede arbejdsskader, hvoraf 50 førte til fravær
- 2010 (jan-apr) 23 voldsrelaterede arbejdsskader, hvoraf 16 førte til fravær.

Region Sjælland har perioden 2007 -2009 registreret henholdsvis:

- 259, 170 og 236 arbejdsskader som følge af fysisk vold
- 128, 167 og 214 arbejdsskader som følge af trussel om vold.

For voldsepisoderne samlet set udgjorde antallet af episoder, der førte til mindst 1 dags fravær henholdsvis 22, 28, og 40.

Region Syddanmark har i:

- 2009 registreret 249 voldsepisoder, hvoraf 21 førte til fravær.

Region Nordjylland har kunnet opgøre hele perioden 2002 – 2009:

Skadeart	År	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vold	med sygefravær	16	11	5	7	7	13	13	9
	uden sygefravær	231	105	134	204	137	150	67	93
Trusler om vold	med sygefravær	5	7	3	4	3	9	5	6
	uden sygefravær	85	83	46	48	77	36	53	40
I alt		337	206	188	263	224	208	138	148
Anmeldte arbejdsskader i alt		21	18	8	11	10	22	18	15

Danske Regioner skal på baggrund af regionernes oplysninger konstatere, at den i spørgsmål 471 forudsatte ”dramatiske” stigning i antallet af voldelige overfald mod personalet ikke umiddelbart kan genkendes. Det gælder både i antallet af anmelder og deraf afledt sygefravær.

Danske Regioner konstaterer samtidig, at, med undtagelse af Region Hovedstaden, tegner der sig et billede af, at ca. 10 pct. af anmeldelserne fører til fravær. Forskellen synes primært at relatere sig til registreringspraksis. Således registreres langt færre episoder i Hovedstaden, hvor episoderne til gengæld er mere alvorlige. Region Hovedstaden oplyser da også, at kun sager, der fører til skadesanmeldelse jf. arbejdsskadelovgivningen registreres.

Mulige forklaringer

Følgende forklaringer kan afspejle udviklingen i antallet af registrerede voldsepisoder.

Øget fokus

Der er Danske Regioners opfattelse, at regionerne generelt har øget deres fokus på medarbejdernes sikkerhed, og i den sammenhæng er tolerancen over for vold og trusler faldende. Således oplyser flere regioner, at volds-episoder oftere politianmeldes. Den øgede fokus trækker på den ene side i retning af flere anmeldelser. Omvendt skaber øget fokus bedre grundlag for at iværksætte forebyggende foranstaltninger, hvilket trækker i den modsatte retning.

Samlet set bidrager den øgede fokus til at synliggøre problemet og dermed understøtte en indsats for at reducere volden. Danske Regioner kan kun bifalde denne udvikling i regionerne.

Retspsykiatriske patienter

Det er generelt oplevelsen, at sammenblanding af retslige og øvrige patienter medfører flere voldsepisoder. Både mellem patienter, men også mellem patienter og behandlere, fordi tilstedeværelsen af retspsykiatriske patienter på de almenpsykiatriske afdelinger nødvendiggør en sikkerhedsmæssig oprustning, som patienterne værger sig imod.

Danske Regioner konstaterer derfor med glæde, at samtlige regioner er i færd med både at udbygge og samle deres retspsykiatriske kapacitet. Det vil både styrke den retspsykiatriske indsats samt skåne almenpsykiatriske patienter for unødige sikkerhedsforanstaltninger.

Kompetencer

Samtlige regioner har fokus på medarbejdernes kompetencer omkring volds- og konflikthåndtering. Alligevel giver regionerne udtryk for, at kompetencerne ikke er på højde med, hvad man kunne ønske sig. Specielt uddannelse i forebyggelse, samt vedligeholdelse og opgradering af tidligere uddannelse opfattes flere steder som utilstrækkelig.

Danske Regioner kan desuden oplyse, at voldsforebyggelse har stor bevågenhed i overenskomstforhandlingerne. Således er der bl.a. i regi af OK08 iværksat en række initiativer, der har til hensigt at forebygge og reducere vold med medarbejderne:

- Danske Regioner har i samarbejde med Sundhedskartellet netop afsluttet et projekt om forebyggelse af vold. I forlængelse af projektet igangsættes nu et opfølgingsprojekt.
- Danske Regioner har udarbejdet vejledninger om forebyggelse af vold, mobning og chikane.
- Danske Regioner, Sundhedskartellet og FOA har i fællesskab igangsat et omfattende projekt med fokus på både den faglige og den personalepolitiske udvikling på psykiatriske område.
- Danske Regioner deltager i en række voldsforebyggelsestiltag i regi af branchearbejdsmiljørådene.

Med venlig hilsen

Mikkel Lambach

